



Sveučilište u Splitu

Umjetnička akademija

PRIJEDLOG DIPLOMSKOG STUDIJSKOG PROGRAMA

Dizajn u novim medijima

Split, 25. svibnja 2005.

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

Diplomski studij: Dizajn u novim medijima

Umjetnička akademija
Glagoljaška bb, HR-21000 Split
Telefon: + 385 21 348 622
Telefaks: + 385 21 348 620
design@umas.hr
<http://www.umas.hr/html/dvk.html>

1 Uvod

1.1 Razlozi za pokretanje studija

Dizajn u novim (digitalnim interaktivnim) medijima novo je područje dizajna koje u Republici Hrvatskoj još nije zastupljeno u visokoškolskom sustavu. Na Sveučilištu u Splitu postoji nekoliko skupina istraživača (znanstvenika i nastavnika) koji obrađuju sadržaje povezane s ovim interdisciplinarnim područjem, koje uključuje kompleksna teorijska, tehničko-praktična i oblikovna znanja.

Pokretanjem studija osigurava se zadovoljavanje potreba tržišta rada, ali također na novu razinu promiče interdisciplinarna znanstvena suradnja u područjima koje obuhvaća program studija.

Studij se uklapa u strateške prioritete Republike Hrvatske (razvoj novih informacijskih tehnologija), te prioritete Bolonjskog procesa (integracija sveučilišta i njegovo uključivanje u europski istraživački prostor).

Procjena svrhovitosti s obzirom na potrebe tržišta rada

U području dizajna u novim medijima (web dizajn, multimedijски dizajn, interakcijski dizajn, dizajn sučelja), u Republici Hrvatskoj postoji manjak školovanih stručnjaka. Razvoj ove djelatnosti u Hrvatskoj kasni u odnosu na razvijena, postindustrijski modernizirana društva, pa je tržište rada još daleko od zasićenosti.

U skladu s ritmom realizacije strateških razvojnih prioriteta zemlje, te daljnjim razvojem već uznapredovale telekomunikacijske tehnologije, očekuje se daljnje povećanje potreba za stručnjacima u području.

Kompetencije koje se stječu predloženim studijem svojim širokim spektrom odgovaraju potrebama tržišta rada u području u Republici Hrvatskoj. Specijalizacijom u završnom semestru studija, kao i kasnijom nadogradnjom temeljnih znanja i sposobnosti koje se studijem stječu, bit će moguće odgovoriti na potrebe buduće tehnologije i nove specijalizacije koje će njezin razvitak otvoriti.

Povezanost studija sa suvremenim znanstvenim spoznajama

Područje dizajna u novim medijima uključuje vrlo izraženu znanstvenu komponentu. Ono promiče interdisciplinarnost i multidisciplinarnost, te zahtijeva istraživanje i obradu najrecentnijih znanstvenih spoznaja u nekoliko povezanih područja (tehničke, društvene i humanističke znanosti, te područje oblikovanja).

Studij, kao i sama djelatnost dizajna u novim medijima, ne mogu se izvoditi bez konstantnog praćenja razvoja suvremene tehnologije i društva, te sposobnosti brzog odgovora na njihove mijene.

Usporedivost s programima uglednih inozemnih visokih učilišta

Područje novih medija obuhvaća interaktivne digitalne medije i niz njihovih primjena s kompleksnim društvenim, kulturnim i poslovnim posljedicama. Riječ je o vrlo širokom području, koje se strelovito razvija od početka devetog desetljeća dvadesetog stoljeća, a svoje mjesto u visokoškolskim obrazovnim ustanovama intenzivnije nalazi u zadnjih deset godina. U obrazovnom smislu, specifičnost toga područja jest da se obrazovni prioriteti i potrebe neprestano redefinišu, u skladu s razvojem novih tehnologija i njihova socio-kulturnog konteksta.

Primjerice, ugledni program dvogodišnjeg magistarskog studija "Novi mediji" pri Sveučilištu umjetnosti i dizajna u Helsinkiju (*Taideteollinen korkeakoulu -UIAH*), od svog osnutka 1994. neprestano unaprijeđuje nastavni plan i program. Fleksibilnost u ponudi kolegija i specijalizacije unutar pojedinih područja na ovom studiju osigurava modularni izbor žarišnih studija (*focus area studies*), uz postojanje obaveznog zajedničkog modula. Kao i drugi napredni studiji u području, i ovaj studij u svom programu naglašava nastavne sadržaje koji pomažu razumjeti utjecaj novih medija na društvo i kulturu, te posvećuje osobitu pozornost oblikovnoj kvaliteti proizvoda u novim medijima. Potonji aspekti razlikuju ovakav pristup od onoga koji je tipičan za škole s izraženijom tehničkom orijentacijom.

Predloženi studijski program u svim je spomenutim komponentama usporediv s programom magistarskog studija novih medija pri UIAH. Osim po općim intencijama programa i obrađivanim nastavnim sadržajima, predloženi studij usporediv je s onim u Helsinkiju i po načinu organizacije nastave: u oblikovnim kolegijima, osobita pozornost posvećuje se kumulativnom radioničkom tipu nastave, uz interdisciplinarnost i naglašenu međuljudsku suradnju u projektnom radu. Zadnji semestar nastave posvećen je izradi završnog rada (projekt i pisani rad), a u konzultacijama pri izradi ovakvog rada sudjeluje više nastavnika, kao uostalom i ranije u studiju, pogotovo u projektno orijentiranim kolegijima.

Po načinu na koji su u izvođenje studija uključeni kolegiji iz raznih sastavnica sveučilišta i s raznih stupnjeva studiranja (u zavisnosti od individualnih studentskih potreba), predloženi studijski program usporediv je s organizacijom nastave u medijskim programima *Massachusetts Institute of Technology (MIT)*.

Središnji teorijski kolegij predloženog studija ("Teorije i metode istraživanja novih medija") usporediv je sa sadržajima i načinom izvođenja središnjeg kolegija u MIT-ovu programu *Comparative Media Studies*.

1.2 Dosadašnja iskustva u provođenju ekvivalentnih ili sličnih programa

Studij je razvijen na temelju dosadašnjih iskustava Odsjeka za dizajn vizualnih komunikacija Umjetničke akademije Sveučilišta u Splitu.

Ovaj odsjek, osnovan 1997. godine prvi je u Republici Hrvatskoj ponudio zasebno nominirane kolegije iz područja dizajna u novim medijima (Oblikovanje web stranica, Multimedijalne tehnologije, Računalna animacija).

U okviru odsjeka razvijena je intenzivna međunarodna istraživačka djelatnost, realizirana kroz znanstvene projekte ("Novi mediji: sociološki, estetski i tehnički aspekti" - MZOS 0215001, te "Novi mediji i novi politički prostor u zemljama tranzicije" - MZT i British Council"). Radom na ovim projektima, istraživači s odsjeka ostvarili su znanstvene spoznaje potrebne da bi se studij ove vrste mogao ponuditi. Uz široki uvid u literaturu u polju, stvorena je i priručna biblioteka korisna budućem studiju.

Istraživači s odsjeka ostvarili su intenzivnu međunarodnu suradnju s uglednim ustanovama i znanstvenicima u području. Svoje istraživačke rezultate i nastavna iskustva prezentirali su na Massachusetts Institute of Technology (MIT - Boston) i Kungliga Tehniska Högskolan (KTH - Stockholm), kojom su prilikom proučavali organizaciju i način rada tih ustanova.

U suradnji s KTH Stockholm, Università di Milano – Bicocca, te Consorzio Roma Ricerche, 2004. godine istraživači s odsjeka organizirali su ljetnu školu interaktivnog dizajna "Convivio", prvu školu ove vrste organiziranu na europskom prostoru izvan granica Europske Unije, a financiranu sredstvima Petog okvirnog programa za znanost EU. U radu škole sudjelovalo je 44 studenata, većinom poslijediplomske razine (Master, Ph.D. programi). Sudionicima iz ustanova uključenih u ECTS sustav, na temelju sudjelovanja u školi priznati je odgovarajući broj kredita.

Uz iskustva stečena u znanstveno-istraživačkom radu i kontaktima s međunarodnim ustanovama u području, kao temelj za provođenje programa poslužit će spoznaje stečene u sedam godina pedagoškog rada u okviru dosad četverogodišnjeg studija dizajna vizualnih komunikacija. Ovaj studij u brojnim se sadržajima preklapa s područjem dizajna u novim medijima. Studij koji se sada predlaže proizlazi iz potrebe da se prošire i prodube nastavni sadržaji nudi u manjem opsegu u prethodno postojećem programu.

1.3 Otvorenost studija prema pokretljivosti studenata

Studij je otvoren pokretljivosti studenata u skladu s načelima Bolonjskog procesa.

Pojedini kolegiji i dijelovi programa mogu se odslušati u ustanovama s kojima će se potpisati ugovor o učenju.

Osim toga, program studija izvode četiri sastavnice Sveučilište u Splitu, što znači da već u svojoj temeljnoj strukturi uključuje pokretljivost.

Načelni ugovor o suradnji potpisan je s Department of Media Arts, University of Luton (Velika Britanija). Interes za potpisivanje ugovora o učenju pokazala je Fachhochschule Vorarlberg (Austrija).

Centre for User-Oriented IT Design (CID) pri KTH Stockholm, s kojim je uspostavljena znanstvena suradnja, potvrdio je u pismenom obliku mogućnost sudjelovanja svojih nastavnika u programima studija, odnosno zajedničku organizaciju radionica sličnih onima prethodno realiziranim u okviru ljetne škole interaktivnog dizajna "Convivio".

1.4 Ostali elementi i potrebni podaci

Partneri izvan visokoškolskog sustava

U neposrednom okruženju studija, za njegovo pokretanje zainteresirane su gradska i regionalna (županijska) uprava, s kojima su već prethodno (u okviru studija dizajna vizualnih komunikacija) ostvareni intenzivni kontakti i koje su potpomagale rad i projekte studija.

Gradska i regionalna uprava zainteresirane su za realiziranje poslovne djelatnosti povezane s područjem dizajna u novim medijima. Ustanova koja pokazuje osobit interes za partnerstvo je Turistička zajednica grada Splita.

Ustanove partneri na području Republike Hrvatske su, prije svega, one koje djeluju u području novih informacijskih i telekomunikacijskih tehnologija. Uz to, s obzirom na profil i komunikacijske potrebe suvremenog gospodarstva, partnerstvo je moguće s najširim spektrom gospodarskih subjekata.

Trajanje nastavnih sati i vrijednost ECTS boda

Trajanje nastavnog sata na Sveučilištu u Splitu je traje 45 minuta. Jedan ECTS bod predstavlja 30 sati ukupnog rada studenta/studentice.

Prikazi ECTS bodova dodijeljivanih za različite tipove učenja u opisima pojedinačnih predmeta pod točkom 3.2. zaokruženi su na 0,5 boda i na cijeli bod.

Oblici provođenja nastave (prikaz u tablicama pod točkom 3.1.)

U tablicama točke 3.1. donosi se “Popis obveznih i izbornih predmeta i/ili modula” studijskog programa, prikazan po semestrima.

U rubrici tablica u kojoj se brojčano prikazuju sati kontaktne nastave, javljaju se tri vrste načina izvođenja nastave: predavanja, seminari i vježbe.

Zbog prirode nastavne djelatnosti u kolegijima oblikovnog (umjetničkog) područja, oznaka “predavanja” - uz frontalna predavanja nastavnika/nastavnice – u ovom slučaju podrazumijeva i mentorsku poduku. Ona nije zasebno nominirana u tablicama, ali se zasebno navodi i opisuje u prikazu pojedinih kolegija u točki 3.2. (rubrike “Vrsta” i “Oblici provođenja nastave”).

2 Opći dio

Vrsta studija	Diplomski studij	
Naziv	Dizajn u novim medijima	
Nositelji	Predlagači	Umjetnička akademija Sveučilišta u Splitu
	Izvođači	Umjetnička akademija (Split), Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje (Split), Fakultet prirodoslovno-matematičkih znanosti i odgojnih područja (Split), Ekonomski fakultet (Split).
Trajanje	2 godine	
ECTS	120	
Uvjeti za upis	<p>Završen preddiplomski studij raznih vrsta dizajna i likovnih umjetnosti, grafičke tehnologije, arhitekture, ili računarstva.</p> <p>Uspješno polaganje prijemnog ispita.</p> <p>Na studij primljeni kandidati i kandidatkinje dužni su u prvom i drugom semestru studija položiti kolegije onog profila za koje ECTS koordinator zaključi da su u prethodnom školovanju bili manje zastupljeni.</p> <p>Zbog specifičnosti rada u polju (jezika literature i programskih alata), za upis studija nužno je poznavanje engleskog jezika.</p>	
Kompetencije koje se stječu završetkom studija	<p>Završeni studenti osposobljeni su za izvođenje širokog spektra dizajnerskih poslova u području novih medija, s posebnim naglaskom na područja web dizajna, off-line multimedijiskog dizajna (CD-ROM i DVD-ROM), dizajna interakcije, te dizajna sučelja.</p> <p>Uz osposobljenost za samostalnu izradu tehnički, oblikovno i informacijski kompleksnih dizajnerskih proizvoda u novim medijima, osoba koja završi studij također može biti voditelj tima u projektima koji zahtijevaju multidisciplinarnu suradnju raznih područja u novim medijima.</p>	
Mogućnosti nastavka studija	Završeni studenti mogu nastaviti studij na poslijediplomskim studijima u području dizajna i novih medija.	
Stručni ili akademski naziv ili stupanj koji se stječe završetkom studija	Magistar dizajna u novim medijima.	

3 Opis programa

3.1 Popis obveznih i izbornih predmeta i/ili modula

I. semestar			
Kod	Naziv predmeta	Nastava *	ECTS
	Obvezni modul (15 ECTS)		
UAD701	Teorije i metode istraživanja novih medija 1	45+30+0	6
UAD702	Tehnologija novih medija	30+5+15	3
UAD703	Prostor i novi mediji 1	30+15+0	3
UAA20M	Osnove računalne animacije 1	30+0+15	3
	Modul računalne znanosti (12 ECTS)		
PMI052	Programiranje 1	15+0+30	6
FELB31	Programiranje za internet	30+0+30	6
	Modul vizualnih komunikacija (12 ECTS)		
UAD002	Primijenjeno crtanje	45+0+30	6
UAD003	Tipografija	45+0+30	6
	Izborni kolegiji (3 ECTS)		3
EUA112	Marketing	30+15+0	3
	Opći izborni kolegij		3
UKUPNO:		135+50+30 + sati modula +sati izbornih kolegija	30
<p>* P+S+V Napomena: Svi studenti i studentice upisuju kolegije obveznog modula. Studenti i studentice s preddiplomskom naobrazbom u području tehničkih znanosti upisuju kolegijemodula vizualnih komunikacija, a studenti i studentice s preddiplomskom naobrazbom u likovnim područjima upisuju kolegije modula računalne znanosti.</p>			

II. semestar			
Kod	Naziv predmeta	Nastava *	ECTS
Obvezni modul (18 ECTS)			
UAD801	Teorije i metode istraživanja novih medija 2	45+30+0	6
PMI253	Interakcija čovjeka i računala 1	30+0+30	6
UAD802	Prostor i novi mediji 2	30+15+0	3
UAA30R	Osnove računalne animacije 2	30+0+15	3
Modul računalne znanosti (6 ECTS)			
UAD705	Audio komunikacije	30+0+15	3
UAD704	Uvod u telekomunikacije	30+15+0	3
Modul vizualnih komunikacija (6 ECTS)			
UAD007	Grafičko oblikovanje 1	45+0+30	6
Izborni kolegiji (6 ECTS)			
PMI125	Vizualno modeliranje	15+0+15	3
UAD706	Inteligentni virtualni agenti	30+5+10	3
UAD00A	Osnove semiotike	30+15+0	3
UAD001	Elementi vizualnog oblikovanja	15+0+30	3
EUA112	Marketing	30+15+0	3
	Opći izborni kolegij		3
UKUPNO:		135+45+45 + sati modula +sati izbornih kolegija	30
* P+S+V Napomena: Svi studenti i studentice upisuju kolegije obveznog modula. Studenti i studentice s preddiplomskom naobrazbom u području tehničkih znanosti upisuju kolegijemodula vizualnih komunikacija, a studenti i studentice s preddiplomskom naobrazbom u likovnim područjima upisuju kolegije modula računalne znanosti			

III. semestar			
Kod	Naziv predmeta	Nastava *	ECTS
UAD901	Oblikovanje u novim medijima	45+5+25	6
UAD902	Tipografija u novim medijima	45+5+25	6
UAD903	Informacijska arhitektura	30+0+30	3
UAD904	Elementi dizajna interakcije	45+5+25	6
PMI254	Interakcija čovjeka i računala 2	30+0+30	6
UAD803	Programiranje interaktivne računalne grafike	30+0+15	3
UKUPNO		225+15+150	30
* P+S+V			

IV. semestar			
Kod	Naziv predmeta	Nastava *	ECTS
UADA01	Završni rad - pripremna radionica		6
UADB01	Završni rad - priprema i prezentacija rada		24
UKUPNO			30
* P+S+V			